

**ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
РОЗВИТОК РЕГІОНІВ В КОНТЕКСТІ
МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ**

№ 25(14) 2017

УДК 338.43:504

Пташенко О.В.

ДІЛОВА АКТИВНІСТЬ: УПРАВЛІНСЬКІ ТА КОМУНІКАЦІЙНІ АСПЕКТИ

В роботі розглянуто основні особливості становлення ділової активності в сучасних умовах господарювання. Ділова активність суб'єктів господарювання є важливим індикатором розвитку й ефективності ведення фінансово-господарської діяльності. Вона дає змогу діагностувати проблеми системного характеру на різних рівнях управління та своєчасно вжити заходів щодо їх усунення, що сприяє зниженню ризиків неадапції, підвищенню ліквідності, фінансової стійкості та конкурентоспроможності підприємства. Розглянуто основні особливості управління діловою активністю сучасного підприємства. Досліджено ключові елементи комунікації, які мають вплив на розвиток ділової активності та спрямовані її удосконалення.

Ключові слова. Ділова активність, управління діловою активністю, підприємницька активність, бізнес активність

Вступ. Сучасна ділова активність сьогодні стає вирішальним фактором комерційного успіху. Від так ділова активність виступає важливою характеристикою стійкого розвитку та стабільного положення підприємства на ринку. За таких умов першочергове завдання, що стоїть перед власниками та керівниками сучасних підприємств, є використання комплексу заходів, що забезпечать зростання рівня активності суб'єкта господарювання на ринках для забезпечення конкурентоспроможності та сталого розвитку. Деякі дослідники та економісти заходять ділову активність до сукупності показників, що характеризують оборотність ресурсів, що є в користуванні.

Постановка проблеми. В сучасних умовах трансформації економіки України, у спектрі суттєвого перерозподілу та розширення прав підприємства у сфері фінансово-економічної діяльності постає ключове питання визначення сутності та подальшої ролі ділової активності підприємства щодо питань забезпечення необхідного рівня його конкурентоспроможності. Важливі питання, пов'язані з визначенням сутності та особливостей управління діловою активністю суб'єкта господарювання, визначають важливе питання запропонованої тематики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням питань ділової активності підприємства займалися багато вчених, зокрема: В.В. Віталійський, А.П. Дорошенко, В. П. Губачов, А.М. Лебедева, С.В. Мінх, Є.М. Руденко та ін.

Постановка цілей. Метою даної роботи є визначення управлінських та комунікаційних аспектів ділової активності сучасних підприємств.

Вклад основного матеріалу. Ділову активність характеризують як мотивований макро- і мікроекономічним рівнем управління процес стійкої господарської діяльності організації, направлений на забезпечення її позитивної динаміки, збільшення трудової зайнятості та ефективне використання ресурсів з метою досягнення ринкової конкурентоспроможності [4]. Тобто ділова активність виражає ефективність використання матеріальних, трудових, фінансових й інших ресурсів за всіма бізнес-лініями діяльності і характеризує якість управління, можливість економічного зростання і достатність капіталу. В фінансовому аспекті проваляється насамперед в швидкості обороту його коштів, відображає ефективність роботи підприємства відносно величини авансованих ресурсів або відносно величини їх споживання в процесі виробництва.

Сучасна світова практика розглядає ділову активність підприємства з позиції ступеня стійкості економічного розвитку (росту). Темпи економічного розвитку в першу чергу визначаються темпами збільшення реінвестованих власних засобів.

Значимим, що на рівні підприємства ділова активність розглядається як результативність його роботи щодо величини авансованих ресурсів або величини їхнього споживання в процесі виробництва. Таке визначення практично ототожнює поняття ділової активності й ефективності роботи.

Ділова активність відображає рівень ефективності використання матеріальних, трудових, фінансових і інших ресурсів і в той же час характеризує якість управління, а також можливості потенційного розвитку підприємства [6].

Відносні показники ділової активності характеризують рівень ефективності використання ресурсів (матеріальних, трудових і фінансових), який оцінюється за допомогою показників оборотності та рентабельності. Пропонована система показників ділової активності базується на даних фінансової звітності підприємства. Ця обставина дозволяє за даними розрахунку показників контролювати зміни у фінансовому стані підприємства [1, 4, 6].

Для розрахунку застосовують абсолютні підсумкові дані за звітний період по виручці, прибутку і т.д. Але показники балансу розраховані на початок і кінець періоду, тобто мають одномоментний характер. Це вносить деяку невизначеність в інтерпретацію даних розрахунків [1].

Таким чином, слід познати елементи аналізу абсолютних показників із якісними (відносними). За наявності інформації першим етапом має бути оцінка репутації підприємства, його ринків збуту, маркетингової діяльності і т. ін. Другим етапом необхідно проаналізувати динаміку активів, в тому числі оборотних, серед яких – власних, а також сум запасів; джерел фінансування активів; динаміку фінансових результатів за різними ринками (власний прибуток, прибуток від операційної діяльності, чистий прибуток). Третім етапом повинні стати розрахунок коефіцієнтів оборотності в динаміці та їх оцінка. Далі, для порівняння та визначення ефективності використання капіталу підприємства, слід розрахувати показники рентабельності продаж і активів, розрахувати вплив рентабельності продаж та оборотності активів на загальну рентабельність майна. І на останньому етапі необхідно розрахувати показники стійкості.

Економічні методи управління діловою активністю сьогодення посідають найважливіше місце в системі методів менеджменту. Це зумовлене тим, що управлінські відносини відрізняються насамперед економічними відносинами, в основу яких покладено об'єктивні потреби й інтереси людей.

Ділова активність комерційної організації аналізується в динаміці її розвитку, досягненні всіх цілей, які відображають натуральні та вартісні показники, а ефективному використанні економічного потенціалу, розширенні ринків збуту продукції.

Рівні ділової активності конкретної організації відображають етапи її життєдіяльності – зародження, розвиток, підйом, спад, криза, депресія, – показують ступінь адаптації до змінних ринкових умов, якість управління тощо [1, 3].

Саме тому можливо стверджувати про те, що ділова активність підприємства залежить від результатів його виробничої, комерційної та фінансово-господарської діяльності. На цей процес впливають усі ці види діяльності підприємства. Переважно, на фінансовому стані підприємства позитивно позначаються безперервний випуск і реалізація високоякісної продукції.

Також слід наголосити на тому, що процес формування та розвитку ділової активності неможливий без здійснення ефективної комунікації, яка дозволяє прискорити розвиток підприємства та акумулювати всієї необхідної інформації.

Розвиток комунікацій, їх засобів і технологій має серйозні і масштабні соціально-психологічні, культурні та економічні наслідки для всього суспільства, в тому числі для маркетингу. Г. Маклосн визначає провідну роль технологій комунікацій у якості вирішального чинника в процесі формування соціально-економічних систем: «...особистісні і соціальні наслідки будь-якого засобу комунікації, тобто будь-якого нашого розширення каналів – виникають з нового масштабу, що привносить кожним таким розширенням, або новою технологією, в нашу справу» [5]. Адже будь-які розширення каналів і пристроїв комунікації, часу та функціоналу перебування особистості в режимі онлайн пов'язані з умовною зміни кордонів її свідомості і обриває сприйняття перспектив.

Отже, у сучасних умовах ставлення до ділових комунікацій кардинально змінилося. Внаслідок постійно зростаючої інтенсивності спілкування в різних сферах менеджурської діяльності особливу актуальність набуває вивчення феномена ділової комунікації. Специфіка її складності виникає тут проблем пов'язана з тим, що комунікація здійснюється в умовах несумісних культурних стереотипів мислення й поведінки, зокрема й у ситуаціях професійної взаємодії.

Оскільки ділова комунікація – це й обмін інформацією в процесі діяльності, спілкування, наступним, важливим для розкриття сутності цього поняття, є поняття «спілкування».

Спілкування – зв'язок між людьми, у ході якого виникає контакт, що проявляється в обміні інформацією, власноюпливі, власноспічутті, власнорозумінні.

Звичайне спілкування, включене в практичну взаємодію людей (спільна праця, навчання, колективна гра тощо), забезпечує планування, здійснення й контролювання такої діяльності. Разом із тим спілкування задовольняє особистісну людську потребу – контакт із іншими людьми.

Ділова комунікація як діяльність забезпечує взаємодію двох або більше унікальних і складних систем, що відбувається в різних ситуаціях з використанням різних засобів і каналів спілкування. Характеристики, параметри взаємодіючих систем, ситуації, обрані засоби в кожному випадку, будуть відрізнятися від іншого акту комунікації, тому типологізація видів ділової комунікації може здійснюватися на різних відставах, за різними критеріями [7; 8].

Саме тому ділова комунікація є невід'ємною складовою формування успішної ділової активності. Комунікативний аспект ділової комунікації сьогодні повинен забезпечувати становлення інформаційного простору та наближувати досягнення основних цілей формування інформаційного суспільства сучасності.

Висновки. Отже, ділова активність є складним багатоплановим процесом, сутність якого полягає в становленні й розбудові спілкування між людьми, розвитку управлінських зв'язків та прискоренні управлінських рішень, що зумовлено потребами спільної діяльності й обміном інформацією, знаннями, інтелектуальною власністю. Своєю метою розробку єдиної стратегії взаємодії, сприйняття й розуміння між усіма суб'єктами господарювання.

Ефективне управління діловою активністю вимагає розбудови комунікаційного менеджменту, що виступає системою управління, яка через інтегровану комунікацію з цільовими аудиторіями, сприяє досягненню максимальної ефективності в усіх напрямках розвитку організації в умовах міцного зовнішнього середовища.

Ефективний менеджмент неможливий без ефективних комунікацій як усередині організації, так і зовні. Комунікативна компетентність фахівців уможливила усвідомлення сутності комунікаційного процесу, забезпечує якісний усього й письмового спілкування й розуміння того, як середовище впливає на обмін інформацією та прискорює прийняття управлінських рішень. Оскільки ділова активність передбачає взаємодію двох або більше унікальних і складних систем, що відбувається в різних ситуаціях з використанням різних засобів і каналів спілкування, типологізація видів ділової активності може здійснюватися на різних відставах, за різними критеріями.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА:

1. Войнарченко М. П. Ділова активність підприємства: проблеми аналізу та оцінки : [монографія] / М. П. Войнарченко, Т. Г. Рязова. – Хмельницький : ХНУ, 2008. – 284 с.
2. Дойль П. Маркетинг, орієнтований на стійкість / П. Дойль. – СПб. : Питер, 2001. – 480 с.
3. Котлер Ф. Маркетинговий менеджмент : навч. посіб. / Ф. Котлер, К.Л. Келлер, А.Ф. Павленко та ін. : К. : Вид. „Хімдвест”, 2008. – 288 с.
4. Ластіонова Л.А. Фінансовий аналіз сільськогосподарських підприємств: Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2004. – 365с.
5. Маклюм Г. М. Понимание Медиа: Внешнее расширение человека. — Перевод с английского: В. Г. Николаев. — М., 2003.
6. Нейф Н. М. Методологические подходы к оценке деловой активности предприятия / Н. М. Нейф, Н. А. Дозорова // Вестник Ульяновской государственной сельскохозяйственной академии. – 2011. – № 3. – С. 135-140.
7. Лэйкифф Дж.М., Пейроуз Дж.М. Бизнес-коммуникации: Стратегии и навыки. – СПб.: Питер, 2001. – 686 с.
8. Мирошниченко А. Бизнес-коммуникации. Мастерство делового общения. – М.: Издательство «Книжный мир», 2008. – 384 с.

Птащенко Е.В.

ДЕЛОВАЯ АКТИВНОСТЬ: УПРАВЛЕНЧЕСКИЕ И КОМУНИКАЦИОННЫЕ АСПЕКТЫ

В работе рассмотрены основные особенности становления деловой активности в современных условиях хозяйствования. Деловая активность субъектов хозяйствования является важным

індикатором розвитку та ефективності ведення фінансово-господарської діяльності. Она дозволяє діагностувати проблеми системного характеру на різних рівнях управління і своєчасно прийняти заходи по їх усунюванню, що сприяє зменшенню ризиків зупинки, покращенню ліквідності, фінансової стабільності і конкурентоспроможності підприємства. Розглянуто основні особливості управління деловою активністю сучасного підприємства. Исследовано ключевые элементы коммуникаций, которые влияют на развитие деловой активности и способствуют ее совершенствованию.

Ключевые слова: деловая активность, управление деловой активностью, предпринимательская активность, бизнес-активность.

Plashchynko E.V.

BUSINESS ACTIVITY: MANAGEMENT AND COMMUNICATION ASPECTS

The main features of the formation of business activity in modern economic conditions are considered in the paper. Business activity of economic entities is an important indicator of the development and efficiency of financial and economic activity. It enables to diagnose systemic problems at different levels of management and to take timely measures to eliminate them, which helps to reduce the risks of failures, increase of liquidity, financial stability and competitiveness of the enterprise. The main features of management of business activity of modern enterprise are considered. The key elements of communications that influence the development of business activity and promote its improvement are investigated.

Key words: business activity, business activity management, entrepreneurial activity